

EMD-bulletin nr. 1-2025

Domsreferater fra Den europeiske
menneskerettsdomstolen

Det er blitt avsagt to dommer mot de nordiske landene siden forrige EMD-bulletin ble publisert 22. november. En av sakene er en fellende dom mot Island som handler om artikkel 6. Den andre saken er en frifinnende dom mot Finland angående artikkel 11.

I løpet av året 2024 ble det avsagt dom i flere saker som er blitt registrert som Key cases. Dette nummeret av EMD-bulletinen inneholder sammendrag av tre av disse sakene.

Affaire executief van de Moslims van Belgie et autres c. Belgique gjelder Konvensjonen artikkel 9 og artikkel 14. Saken omhandler et generelt påbud om forhåndsbedøvelse av dyr som skal slaktes. Påbudet rammer ulike rituelle slaktemetoder. Domstolen konkluderte med at påbudet ikke krenket klagerens rettigheter etter Konvensjonen.

Case of Aydin Sefa Akay v. Türkiye gjaldt konvensjonen artikkel 5 og artikkel 8. Klager var dommer i FNs internasjonale gjenværende mekanisme for straffetribunaler da han ble mistenkt for å ha deltatt i kuppforsøket i Tyrkia i 2016. Domstolen konkluderte med at ransakingen og varetektsfengslingen av klager utgjorde en krenkelse av Konvensjonen artikkel 5 og artikkel 8.

Case of the J. Paul Getty Trust and others v. Italy handler om en beslagleggingsordre utstedt av italienske myndigheter for å bringe en kulturgjenstand tilbake til Italia. Vurderingene av eiendomsvernet etter Tilleggsprotokoll 1 artikkel 1 er gjennomgående preget av at saken gjelder en uerstattelig kulturgjenstand. Domstolen konkluderte med at beslagleggingsordren ikke krenket Tilleggsprotokoll 1 artikkel 1.

Affaire executief van de Moslimes van België et autres c. Belgique

Instans	Menneskerettsdomstolen – Domstol (andre seksjon) – Dom
Tittel	AFFAIRE EXECUTIEF VAN DE MOSLIMS VAN BELGIË ET AUTRES c. BELGIQUE
Avsigelsesdato	13/02/2024
Saksnr.	16760/22 16849/22 16850/22 16857/22 16860/22 16864/22 16869/22 16877/22 16881/22
Viktighetsnivå	Key cases
Klager	Executief van de moslimes van België mfl.
Innklaget	Belgia
Internettpublisering	https://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-230858
Konklusjon	Innledende innsigelse avvist (Art. 34) Individklager (Art. 34) Victim Delvis avvist (Art. 35) Saker som kan prøves (Art. 35-1) Firemåneders periode (tidligere seksmåneders periode) (Art. 35-3-a) Ratione personae Ingen krenkelse av artikkel 9 – Tanke-, samvittighets- og religionsfrihet (Artikkel 9-1 – Religionsfrihet Uttrykk for sin religion eller overbevisning) Ingen krenkelse av 14+9 – Forbud mot diskriminering (Artikkel 14 – Diskriminering) (Artikkel 9 – Tanke-, samvittighets- og religionsfrihet Artikkel 9-1 – Religionsfrihet Uttrykk for sin religion eller overbevisning)
Votum	Separat votum
Artikler	34 35 35-1 35-3-a

	9
	9-1
	9-2
	14
	14+9
	<u>Domstolens saksbehandlingsregler</u>
	42-1
Stikkord	Art. 34) Individual applications (Art. 34) Victim (Art. 35) Admissibility criteria (Art 35-1) Four-month period (former six-month) (Art. 35-3-a) Ratione personae (Art. 9) Freedom of thought, conscience and religion (Art. 9-1) Freedom of religion (Art. 9-1) Manifest religion or belief (Art. 9-2) Interference (Art. 9-2) Necessary in a democratic society (Art. 9-2) Protection of morals (Art. 14) Prohibition of discrimination (Art. 14) Discrimination Margin of appreciation Proportionality / (Art. 34) Individklager (Art. 34) Offer (Art. 35) Saker som kan prøves (Art 35-1) Firemåneders periode (tidligere seksmåneders periode) (Art. 35-3-a) Ratione personae (Art. 9) Tanke-, samvittighets- og religionsfrihet (Art. 9-1) Religionsfrihet (Art. 9-1) Uttrykk for sin religion eller overbevisning (Art. 9-2) Inngrep (Art. 9-2) Nødvendig i et demokratisk samfunn (Art. 9-2) Beskyttelse av moral (Art. 14) Forbud mot diskriminering (Art. 14) Diskriminering Skjønnsmargin Forholdsmessighet
Rettspraksis	Se originalsammendraget lagt ut på Lovdata

Saken omhandler

Saken gjaldt Konvensjonen artikkel 9 alene og i kombinasjon med artikkel 14. Spørsmålet for Domstolen var om et lovpålagt krav om forhåndsbedøving av dyr som skal slaktes utgjorde en krenkelse av klagernes religionsfrihet og rett til å ikke bli diskriminert.

Fakta

Klagerne bestod av organisasjoner som presenterte seg som representative for tyrkiske og marokkanske muslimer i Belgia, samt belgiske borgere med muslimsk og jødisk tro. Klagen knytter seg til et lovbestemt krav om at dyr skal bedøves før de slaktes også når det benyttes rituelle slaktemetoder. Det omtvistede regelverket ble innført i to av Belgias tre regioner.

Noen av klagerne brakte regelverket inn for Konstitusjonsdomstolen med krav om annullering. Konstitusjonsdomstolen ba i den forbindelse om prejudisielle uttalelser fra EU-domstolen som kom til at bedøvelseskravet ikke var i strid med EU-retten lest i lys av Konvensjonen. I 2021 forkastet Konstitusjonsdomstolen kravene om annullering.

Klagerne brakte saken inn for Domstolen i mars 2022.

Anførsler

Klagerne anfører at regelverket utgjør en krenkelse av deres religionsfrihet etter artikkel 9 og diskrimineringsforbudet etter artikkel 14.

Staten anfører at det ikke foreligger noen krenkelse av Konvensjonen, samt at saken må avvises fordi klagerne ikke har status som «victim» etter artikkel 34.

Domstolens vurdering

Domstolen tok først stilling til om saken skulle avvises på bakgrunn av Statens anførsel om at klagerne ikke hadde status som «victim» etter artikkel 34. Domstolen påpekte at religiøse organer kan påberope seg rettighetene etter artikkel 9 på vegne av troende. Videre ga Domstolen uttrykk for at selve eksistensen av konvensjonsstridig lovgivning gjør at man oppnår offerstatus uten å ha blitt utsatt for individuell håndhevelse dersom man under trussel om forfølgning må endre adferd. Man oppnår også offerstatus dersom man tilhører en gruppe som risikerer å bli direkte skadelidende som følge av lovens virkninger. To av klagen ble ikke tillatt fremmet fordi klagerne ikke var tilstrekkelig berørt av det omtvistede regelverket. De resterende ni klagen ble tillatt fremmet.

Domstolen avgjorde at klagen knyttet til artikkel 9 ikke var åpenbart ugrunnet etter artikkel 35. Klagen ble dermed tillatt fremmet.

Hva gjelder selve vurderingen etter artikkel 9, gjorde Domstolen først en vurdering av om det overhode forelå et inngrep i religionsfriheten. Domstolen minnet om at bestemmelsen kun

verner overbevisninger som har en tilstrekkelig styrke, alvor, konsistens og betydning. Dette var tilfellet for klagernes overbevisninger i denne saken. At det finnes diskusjoner og avvikende synspunkter i de religiøse miljøene, fratok ikke klagerne rettighetene etter artikkel 9. Påbudet om forhåndsbedøvelse utgjorde dermed et inngrep i religionsfriheten.

Det neste Domstolen tok stilling til, var om inngrepet kunne rettferdiggjøres.

Domstolen konstaterte at inngrepet var foreskrevet ved lov, og vurderte det slik at lovgivningens formål, dyrevelferd, forfølger det legitime hensynet å beskytte «moral». Ved vurderingen viste Domstolen til Konvensjonens dynamiske karakter.

Domstolen tok deretter stilling til om inngrepet var «nødvendig i et demokratisk samfunn». I den forbindelse uttalte Domstolen at skjønnsmarginen ikke var snever fordi saken angikk forholdet mellom stat og religion, og fordi det ikke foreligger konsensus blant medlemslandene. Det ble videre vektlagt at landene står overfor en utvikling der man i større og større grad beskytter dyrevelferden.

Domstolen påpekte at kvaliteten på de parlamentære og rettslige vurderingene er spesielt viktige når saken omhandler en generell norm. Kvaliteten vil ha særlig stor betydning for skjønnsmarginen. For de tilfeller der nasjonale domstoler har avgjort saken med grundig begrunnelse i henhold til Konvensjonen og tilhørende rettspraksis, kreves det særlige grunner (*des raisons sérieuses*) for at Domstolen skal kunne erstatte vurderingene til de nasjonale domstolene. I denne saken var det foretatt en dobbel kontroll ettersom saken både var behandlet av Konstitusjonsdomstolen og EU-domstolen.

Domstolen bygget på den vitenskapelige konsensusen om at forhåndsbedøvelse av dyr som skal slaktes er den optimale måten å redusere dyrenes lidelse. Dermed kunne den omtvistede lovreguleringen anses som nødvendig for å nå det dyrevelferdsmessige målet. Reguleringen holdt seg innenfor Statens skjønnsmargin. At de omtvistede reglene kun gjelder i to av Belgias tre regioner var uten betydning for vurderingen. Domstolen tok i betraktning at Belgia er en føderalstat og uttalte at den tar føderalstatenes særegenheter i betraktning i sine vurderinger.

Domstolen understreket at den ikke skal ta stilling til om Konvensjonen påbyr forhåndsbedøvelse, men løse den konkrete saken som den er blitt forelagt. Hva gjaldt klagernes anførsel om at det er blitt vanskeligere å få tak i kjøtt fra dyr slaktet i tråd med deres religiøse overbevisning, bemerket Domstolen at det ikke er blitt forbudt med kjøp og salg av de ønskede

kjøttproduktene. Klagerne har heller ikke vist for Domstolen at varene er blitt mindre tilgjengelige etter at de omtvistede reglene trådte i kraft.

Domstolen konkluderte enstemmig med at det ikke forelå en krenkelse av artikkel 9.

Etter å ha tatt stilling til om det forelå brudd på artikkel 9 alene, tok Domstolen stilling til om det forelå brudd på artikkel 14 sett i sammenheng med artikkel 9. Spørsmålet var om klagerne var blitt utsatt for konvensjonsstridig diskriminering.

For at det skal foreligge Konvensjonsstridig diskriminering, må flere vilkår være oppfylt, blant annet må klagerne ha blitt forskjellsbehandlet. Det er i den forbindelse avgjørende om klagerne enten er blitt behandlet ulikt enn andre som befinner seg i en lignende situasjon, eller at staten ikke har gitt ulik behandling til noen som befinner seg i betydelig ulike situasjoner.

I foreliggende sak fremholdt klagerne at de var blitt forskjellsbehandlet sammenlignet med jegere og fiskere, uten at Domstolen mente at dette var en sammenlignbar situasjon. Klagerne hevdet også at de skulle blitt forskjellsbehandlet fordi de befant seg i en fundamentalt ulik situasjon enn resten av befolkningen. Domstolen kom til at regelverket i tilstrekkelig grad la opp til forskjellsbehandling ettersom det tillot at forhåndsbedøvelsen var midlertidig og ikke-dødelig når den ble brukt som ledd i rituelle slaktemetoder. De jødiske klagerne fremholdt videre at de befant seg i en fundamentalt ulik situasjon enn praktiserende muslimer på grunn av deres religiøse påbud. Domstolen uttalte at det ikke er dens oppgave å ta stilling til innholdet i religiøse retningslinjer for kosthold, men at tross eventuelle ulikheter, så setter ikke dette troende jøder og muslimer i betydelig ulike situasjoner i forhold til Konvensjonens artikkel 9.

Domstolen konkluderte enstemmig med at det ikke forelå noen krenkelse av artikkel 14 i kombinasjon med artikkel 9.

Case of Aydın Sefa Akay v. Türkiye

Instans	Menneskerettsdomstolen – Domstol (andre seksjon) – Dom
Tittel	CASE OF AYDIN SEFA AKAY v. TÜRKIYE
Avsigelsesdato	23/04/2024
Saksnr.	59/17
Viktighetsnivå	Key cases

Klager	Aydin Sefa Akay
Innklaget	Tyrkia
Internettpublisering	https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-233214
Konklusjon	Krenkelse av artikkel 5 – Retten til frihet og sikkerhet (Artikkel 5-1 – Lovlig pågrepelse eller frihetsberøvelse Fremgangsmåte foreskrevet ved lov) Krenkelse av artikkel 8 – Retten til respekt for privatliv og familieliv (Artikkel 8-1 – Respekt for hjemmet Respekt for privatliv) Økonomisk skade – krav avvist (Artikkel 41 – Økonomisk skade Rimelig erstatning) Ikke-økonomisk skade – tilkjent (Artikkel 41 – Ikke-økonomisk skade Rimelig erstatning)
Votum	Separat votum
Artikler	5 5-1 8 8-1 8-2 41 15 15-1
Stikkord	(Art. 5) Right to liberty and security (Art. 5-1) Lawful arrest or detention (Art. 5-1) Procedure prescribed by law (Art. 8) Right to respect for private and family life (Art. 8-1) Respect for home (Art. 8-1) Respect for private life (Art. 8-2) In accordance with the law (Art. 41) Just satisfaction-{general} (Art. 41) Pecuniary damage (Art. 41) Just satisfaction (Art. 41) Non-pecuniary damage (Art. 15) Derogation in time of emergency (Art. 15-1) Threat to the life of the nation / (Art. 5) Retten til frihet og sikkerhet (Art. 5-1) Lovlig pågrepelse eller frihetsberøvelse (Art. 5-1) Fremgangsmåte foreskrevet ved lov (Art. 8) Retten til respekt for privatliv og familieliv (Art. 8-1) Respekt for hjemmet (Art. 8-1) Respekt for privatliv (Art. 8-2) I samsvar med loven (Art. 41) Rimelig erstatning-{generell} (Art. 41) Økonomisk skade (Art. 41) Rimelig erstatning (Art. 41) Ikke-økonomisk skade (Art. 15) Fravikelser i krisesituasjoner (Art. 15-1) Trussel mot nasjonens liv

Saken omhandler

Saken gjaldt Konvensjonen artikkel 5 om retten til frihet og sikkerhet og artikkel 8 om retten til privatliv. Spørsmålet var om en pågrepelse og varetektsfengsling av klageren, samt ransakelse av klagerens hus og person, utgjorde en krenkelse av Konvensjonen. Klageren hadde diplomatisk immunitet i kraft av å være dommer i en internasjonal domstol.

Fakta

Klageren er en tyrkisk statsborger som er født i 1950 og sitter fengslet i Rize. Klageren var ansatt i det tyrkiske utenriksdepartementet fra 1987 til 2015. I 2011 ble han valgt til å være dommer i FNs internasjonale gjenværende mekanisme for straffetribunaler (heretter FN-mekanismen) i et fireårig mandat fra 2012. Han fikk senere et nytt mandat fra 2016 til 2018.

I juli 2016 skjedde et forsøk på et militærkupp i Tyrkia. Flere strategiske bygninger ble bombet og angrepet, inkludert parlamentet og presidentpalasset. Mer enn 300 personer døde og 2 500 ble skadet. På dette tidspunktet arbeidet klageren med en sak for FN-mekanismen fra sitt hjem i Tyrkia. I etterkant av kuppforsøket ble den tyrkiske statsborgeren Fetullah Gülen beskyldt for å ha planlagt angrepet. Gülens organisasjon, kalt FETÖ av myndighetene, ble regnet som en terrororganisasjon av staten. Tyrkiske myndigheter hevdet at FETÖ hadde infiltrert statsapparatet, og iverksatte en omfattende straffeforfølgelse av personer som var mistenkt for å være involvert i kuppforsøket. Svært mange mennesker ble arrestert og varetektsfengslet under disse prosessene. I juli 2016 erklærte myndighetene en unntakstilstand som varte frem til juli 2018. Tyrkiske myndigheter varslet Europarådet om en fravikelse av Konvensjonen i tråd med artikkel 15.

Kort tid etter kuppet initierte myndighetene en etterforskning mot ansatte i utenriksdepartementet som var mistenkt for å ha forbindelser til FETÖ. Som ledd i denne prosessen ble klageren pågrepet i Istanbul i september 2016. Han ble tatt med til politistasjonen, og fikk beslaglagt klokke, briller, giftering, lommebok, belte og medisiner. Klageren ble så overført til Ankara. Klagerens hus i Istanbul ble også gjennom søkt, og det ble tatt beslag i datamaskiner, mobiltelefoner, harddisker, og to bøker med tematikk relatert til FETÖ.

Under avhør uttalte klageren at han ikke hadde noen relasjoner til FETÖ eller andre terrororganisasjoner. Klageren ble spurt om hvorfor han hadde installert

kommunikasjonsapplikasjonen ByLock, som angivelig kun ble brukt av FETÖ-medlemmer, på sin telefon. Klageren sa at han hadde den for å kommunisere med tidligere kollegaer og venner om temaer relatert til frimurer-bevegelsen, som han var en del av. Klageren uttalte også at de to FETÖ-relaterte bøkene var en del av hans store bibliotek om mange ulike tema, og at han blant annet brukte dem til akademiske formål.

Førsteinstansen besluttet å varetektsfengsle klageren senere samme måned, under mistanke om deltakelse i en væpnet terroristorganisasjon. Klagerens advokat klaget over fengslingen og søkte om løslatelse flere ganger, med henvisning til at klageren var immun i kraft av å være dommer for FN-mekanismen. Klageren fikk ikke medhold.

Påtalemyndigheten fikk senere forlenget varetekten med godkjenning fra domstolen. Tyrkiske myndigheter uttalte blant annet at klagerens immunitet var funksjonell, og kun gjaldt for handlinger begått i kraft av hans stilling som dommer. Klageren tok sin sak til Forfatningsdomstolen i november 2016, og anførte brudd på flere bestemmelser i Konvensjonen. Klagerens varetekt ble imidlertid forlenget flere ganger mellom november og desember 2016. FN-mekanismen var i dialog med en rekke parter, herunder FNs sikkerhetsråd, om klagerens løslatelse fra og med oktober 2016. I januar 2017 sendte FN-mekanismen en formell ordre til tyrkiske myndigheter og ba om klagerens løslatelse og at alle rettsprosesser mot ham måtte opphøre. Tyrkiske myndigheter etterkom ikke forespørselen.

I februar 2017 ble klageren formelt tiltalt for å være medlem av en væpnet terror-organisasjon. Påtalemyndigheten viste til at klageren hadde brukt kommunikasjonsapplikasjonen ByLock, og at han eide to bøker skrevet av høytstående ledere i FETÖ. Klageren ble holdt i varetekt inntil høringene i rettssaken begynte i mars 2017, til tross for gjentatte klager fra hans advokat. Under den første høringen anførte klageren at varetektsfengslingen var ulovlig fordi han hadde diplomatisk immunitet. Domstolen ba det tyrkiske utenriksdepartementet om en vurdering av dette, og forlenget klagerens varetekt. Den andre høringen ble avholdt i april 2017, hvor domstolen igjen forlenget varetekten. Senere i april uttalte det tyrkiske justisdepartementet at klageren ikke hadde immunitet for den påståtte forbrytelsen. I mai 2017 avviste førsteinstansen nok en klage på varetekten, og forlenget varetektsfengslingen.

Under den tredje høringen avholdt i mai 2017 forlenget domstolen nok en gang varetekten. Den siste høringen ble avholdt i juni 2017. Klageren ble dømt til syv år og seks måneders fengsel for å ha deltatt i en væpnet terrororganisasjon. Domstolen besluttet at klageren skulle løslates med pålegg om at han ikke kunne forlate Tyrkia. Etter løslatelsen fortsatte klageren å jobbe

som dommer for FN-mekanismen fra Tyrkia. Klageren anket over dommen, men anken ble avvist av ankeinstansen i februar 2018. I juni 2018 fornyet FNs generalsekretær vervene til alle dommerne i FN-mekanismen med unntak av klageren.

Forfatningsdomstolen avviste klagerens sak i september 2019. Domstolen vurderte at klagerens anførsler om brudd på retten til en rettferdig rettergang, retten til respekt for privatliv, og retten til frihet og sikkerhet enten var åpenbart grunnløse, eller at klageren ikke hadde uttømt nasjonale rettsmidler. Domstolen vurderte også at klageren ikke hadde diplomatisk immunitet for det påståtte lovbruddet, og at varetekten av ham var lovlig.

Høyesterett opprettholdt ankedomstolens dom i klagerens sak ved en endelig beslutning i februar 2021. Klageren søkte om å få hans domfellelse behandlet av Forfatningsdomstolen i april 2021, men saken er angivelig fremdeles til behandling. Per i dag gjennomfører klageren sin soning i et fengsel i Rize.

Saken ble bragt inn for Domstolen i desember 2016.

Anførsler

Klageren anførte at det hadde skjedd en krenkelse av Konvensjonen artikkel 5 fordi varetektsfengslingen av ham ikke var i samsvar med en framgangsmåte som foreskrevet ved lov, og var i strid med hans diplomatiske immunitet. Han anførte at det ikke forelå noen rimelig mistanke om at han hadde begått en kriminell handling. Klageren hevdet også at ransakelsen av hans hjem og person utgjorde en krenkelse av Konvensjonen artikkel 8.

Staten imøtegikk klagerens anførsler.

Domstolens vurdering

Domstolen kommenterte først statens påberopelse av Konvensjonen artikkel 15. Domstolen har tidligere slått fast at kuppforsøket i Tyrkia i 2016 utgjorde en offentlig nødtilstand som truet nasjonens liv i Konvensjonens forstand. Domstolen påpekte også at unntakstilstanden utgjorde konteksten for saken, siden klageren ble fengslet kort tid etter kuppforsøket og fordi Forfatningsdomstolen hadde vurdert saken hans i lys av Konvensjonen artikkel 15. Domstolen måtte imidlertid vurdere om tiltakene var strengt nødvendige i lys av nødsituasjonen under den materielle vurderingen av saken.

Domstolen vurderte så om det hadde skjedd en krenkelse av Konvensjonen artikkel 5.

Innledningsvis slo Domstolen fast at klageren hadde uttømt nasjonale rettsmidler, og at klagen for øvrig var egnet for behandling etter Konvensjonen artikkel 35.

Spørsmålet var om varetektsfengslingen av klageren var lovlig. Domstolen presenterte først noen generelle prinsipper for vurderingen.

Domstolen påpekte at artikkel 5 inneholder en av konvensjonens mest grunnleggende rettigheter til vern av individets fysiske sikkerhet. Bestemmelsens formål er å hindre vilkårlige og urettmessige frihetsberøvelser, og inneholder en uttømmende liste over lovlige unntak. Unntakene skal tolkes restriktivt.

Enhver frihetsberøvelse må i tillegg være lovlig. Lovskravet omfatter nasjonal lovgivning, men også relevante internasjonale rettslige standarder. Frihetsberøvelsen må være i samsvar med både substansielle og prosessuelle krav i loven, samt det overordnede målet om å beskytte individet mot vilkårlighet. Lovskravet innebærer også at vilkårene for frihetsberøvelse må være tilstrekkelig klart definert i loven, og at loven anvendes på en forutberegnelig måte. Loven må være så presis at borgerne, om nødvendig med rettslig bistand, med rimelighet kan forutsi konsekvensene av en gitt handling.

Domstolen fremhevet rettsapparatets viktige samfunnsrolle som garantist for rettferdighet, og at domstolene må ha tillit i befolkningen for å kunne oppfylle sin funksjon. Det er essensielt at regler som verner dommeres uavhengighet overholdes. Domstolen må være særlig oppmerksom ved vurderingen av frihetsberøvelser av dommere, sett i lys av domstolenes sentrale rolle i et demokratisk samfunn. Prinsippene for nasjonale domstoler og dommere kommer til anvendelse på samme måte for internasjonale domstoler og dommere.

Domstolen gikk så over til den konkrete vurderingen.

Domstolen påpekte at klageren ble arrestert i sitt hjem i Tyrkia og varetektsfengslet i september 2016 på grunnlag av en mistanke om at han var medlem i en væpnet terrororganisasjon. Han ble dømt for dette i juni 2017, og løslatt mot kausjon samme dag. Forfatningsdomstolen i Tyrkia fant at varetektsfengslingen av klageren var lovlig.

Ifølge Domstolen hadde varetektsfengslingen av klageren formelt sett hjemmel i nasjonal lov. Spørsmålet var imidlertid om klageren hadde en diplomatisk immunitet som gjorde at varetektsfengslingen av ham likevel var ulovlig. Domstolen måtte vurdere om nasjonale domstolars vurdering av klagerens immunitet oppfylte Konvensjonens krav til rettslig klarhet

og forutberegnelighet. Domstolen påpekte at kravet om rettslig sikkerhet sjeldent er oppfylt hvis domstolene innfører unntak som går mot lovens ordlyd, eller utvidende tolkninger av prosessuelle sikkerhetsmekanismer til beskyttelse av domstolenes uavhengighet.

I den konkrete saken ble spørsmålet om klagerens immunitet bragt opp tidlig i prosessen. Det ble også oversendt et muntlig notat fra FN som bekreftet klagerens immunitet. På tross av dette gjorde domstolene først en detaljert vurdering av klagerens immunitet i juni 2017, mer enn åtte og en halv måned etter varetektsfengslingen. Domstolen påpekte at en så lang forsinkelse i seg selv utgjorde en krenkelse av Konvensjonen artikkel 5. Forsinkelsen gjorde at en eventuell beskyttelse gjennom immunitetsreglene uansett ble betydningsløs.

Domstolen vurderte så om nasjonale domstolars tolkning av omfanget av klagerens diplomatiske immunitet var forutberegnelig og i samsvar med kravet om rettslig sikkerhet. Nasjonale domstoler hevdet at klageren kun hadde funksjonell immunitet, at han ikke hadde immunitet for handlinger utenfor hans mandat som dommer, og at han dermed ikke hadde immunitet innenfor Tyrkias jurisdiksjon for handlinger som ikke var relatert til hans oppgaver som dommer for FN-mekanismen. Forfatningsdomstolen fant også at klagerens varetektsfengsling var i tråd med konstitusjonen, fordi han ikke kunne anføre sin immunitet mot sin egen hjemstat.

Domstolen påpekte at den kun skal anvende Konvensjonen, og at den i utgangspunktet ikke har kompetanse til å avgjøre spørsmålet om klagerens immunitet. Domstolen måtte likevel vurdere om nasjonale domstolars fremgangsmåte var i tråd med Konvensjonen artikkel 5.

Domstolen påpekte at FN-mekanismens konvensjon tilsa at klageren hadde full personlig immunitet på de aktuelle tidspunktene. Denne tolkningen ble bekreftet av FN-mekanismens president i januar 2017. FN-kontoret for rettslige affærer gjorde det også klart at klageren hadde diplomatisk immunitet, og at dette vernet ham mot arrest og varetektsfengsling. Dette oppstilte en presumsjon som ikke enkelt kunne settes til side.

Domstolen var videre uenig med Forfatningsdomstolens tolkning av de relevante internasjonale konvensjonene om immunitet. Domstolen fant blant annet at en dommer for en internasjonal domstol ikke regnes som en representant for sin egen stat, men snarere en uavhengig representant for den internasjonale domstolen.

I lys av det ovennevnte fant Domstolen at nasjonale domstolars vurdering av klagerens immunitet hverken var forutberegnelig eller i tråd med prinsippet om rettslig sikkerhet etter

Konvensjonen artikkel 5. Klagerens varetektsfengsling var heller ikke rettferdiggjort av unntakstilstanden etter Konvensjonen artikkel 15, sett i lys av at klagerens potensielle immunitet først ble vurdert åtte måneder etter varetektsfengslingen og at varetektsfengslingen var i strid med Tyrkias øvrige internasjonale forpliktelser.

Domstolen konkluderte etter dette enstemmig med at det hadde skjedd en krenkelse av Konvensjonen artikkel 5 § 1.

Domstolen vurderte så om det hadde skjedd en krenkelse av Konvensjonen artikkel 8.

Domstolen slo fast at ransakelsen av klagerens hus og person i september 2016 utgjorde et inngrep i hans rett til privatliv og respekt for sitt hjem etter Konvensjonen artikkel 8. Spørsmålet var om inngrepet hadde hjemmel i lov, et legitimt formål, og var «nødvendig i et demokratisk samfunn» for å oppnå det legitime formålet etter artikkel 8 § 2.

Domstolen fant at klagerens immunitet omfattet immunitet for hans hjem og hans person. Domstolen vektla ikke at klageren ikke hadde nevnt sin diplomatiske immunitet under ransakelsen, fordi FN selv gjorde tyrkiske myndigheter oppmerksomme på dette kort tid etter. Klageren hadde ikke fraskrevet seg sin immunitet ved å tie om den på tidspunktet for ransakelsen. Domstolen la også vekt på at ingen av de nasjonale domstolene som vurderte ransakelsesordren hadde vurdert spørsmålet om klagerens immunitet.

Inngrepet kunne dermed ikke anses å ha hjemmel i lov. Inngrepet var heller ikke rettferdiggjort av unntakstilstanden etter artikkel 15.

I lys av det ovennevnte fant Domstolen enstemmig at det hadde skjedd en krenkelse av Konvensjonen artikkel 8.

The J. Paul Getty Trust and Others v. Italy

Instans	Menneskerettsdomstolen – Domstol (første seksjon) – Dom
Tittel	CASE OF THE J. PAUL GETTY TRUST AND OTHERS v. ITALY
Avsigelsesdato	02.05.2024
Saksnr.	35271/19
Viktighetsnivå	Key case
Klager	J. Paul Getty Stiftelsen mfl.

Innklaget	Italia
Internettpublisering	https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-233381
Konklusjon	Innledende innsigelse avvist (Art. 35) Saker om kan prøves (Art. 35-3-a) Ratione materiae Innledende innsigelse tillatt (Art. 35) Saker om kan prøves (Art. 35-3-a) Ratione personae Gjenstående ikke egnet for prøving (Art. 35) Saker om kan prøves (Art. 35-3-a) Ratione personae Ingen krenkelse av Artikkel 1 Protokoll 1- Beskyttelse av eiendom (Artikkel 1 paragraf 1 av Protokoll 1 – Å få nyte sin eiendom i fred)
Votum	Separat votum
Artikler	35 35-3-a P1-1 P1-1-1 1 5 5-1 5-1-f
Stikkord	Art. 35) Admissibility criteria (Art. 35-3-a) Ratione materiae (Art. 35-3-a) Ratione personae (P1-1) Protection of property (P1-1-1) Peaceful enjoyment of possessions (P1-1-1) Prescribed by law (P1-1-1) Foreseeability (Art. 1) Obligation to respect human rights (Art. 1) Responsibility of States (Art. 5) Right to liberty and security (Art. 5-1) Deprivation of liberty (Art. 5-1-f) Extradition Margin of appreciation Proportionality / (Art. 35) Saker som kan prøves (Art. 35-3-a) Ratione materiae (Art. 35-3-a) Ratione personae (P1-1) Beskyttelse av eiendom (P1-1-1) Å få nyte sin eiendom i fred (P1-1-1) Hjemmel i lov (P1-1-1) Forutberegnelighet (Art. 1) Forpliktelse til å respektere menneskerettighetene (Art. 1) Staters ansvar (Art. 5) Retten til frihet og sikkerhet (Art. 5-1) Frihetsberøvelse (Art. 5-1-f) Utsendelse Skjønnsmarginen Proporsjonalitet

Saken omhandler

Saken gjaldt Tilleggsprotokoll 1 artikkel 1 om vern av eiendom og retten til å nyte sin eiendom i fred. Spørsmålet var om en ordre om konfiskering av en bronsestatue utgjorde et brudd på Tilleggsprotokoll 1.

Fakta

Den første klageren er en stiftelse, grunnlagt av J. Paul Getty Senior og registrert i USA i 1953. De øvrige klagerne er fjorten amerikanske statsborgere, som alle er styremedlemmer i Getty-stiftelsen. Den aktuelle bronsestatuen, kalt «Victorious Youth», ble oppdaget av italienske fiskere i Adriaterhavet og tatt med til Italia i 1964. Statuen ble kjøpt av italienske aktører kort tid etter. I 1965 ble statuen solgt til ukjente eiere, og statuens oppholdssted var lenge ukjent.

De første italienske eierne ble tiltalt for å ha mottatt og videresolgt en stjålet arkeologisk gjenstand eid av staten. Førsteinstansen frikjente dem i mai 1966, men ankeinstansen reverserte denne dommen og straffedømte eierne i januar 1967. Domfellelsen ble igjen annullert i den høyere ankedomstolen i 1968 og referert tilbake til ankedomstolen. Ankedomstolen frikjente eierne i 1970.

Statuen dukket senere opp i München, hos en tysk kunsthändler som oppbevarte statuen på vegne av et firma registrert Liechtenstein. I juli 1973 kontaktet italienske myndigheter kriminalpolitiet i München og ba om at de sikret at statuen ikke ble videresolgt, samt at italienske eksperter måtte få undersøke den. Tysk politi gjorde først dette, men trakk senere tilbake alle forespørsler om å se statuen og motta kopier av importdokumenter eller andre bevis. Kunsthändler ble likevel avhørt av politiet og tiltalt i Tyskland i august 1973, men saken ble henlagt kort tid etter.

Året etter åpnet påtalemyndigheten i Italia en etterforskning om ulovlig eksport av et kulturobjekt. Påtalemyndighetene ba tyske myndigheter om å beslaglegge og fotografere statuen, avhøre kunsthändler, og senere sende statuen til Italia. Tyske myndigheter avslø denne forespørselen i april 1974. Italienske myndigheter avsluttet etterforskningen i 1976, fordi forbryterne i saken forble ukjente.

Mens statuen var i Tyskland inngikk den første klageren forhandlinger med kunsthandleren om kjøp av statuen. Stiftelsens grunnlegger uttrykte at stiftelsen burde kjøpe statuen i august 1972, men bemerket at det var noen mulige rettslige komplikasjoner knyttet til statuens opprinnelse og eksport. Stiftelsens representanter ba selgeren om dokumentasjon for å vurdere om kjøpet ville være lovlig. Den foreslåtte prisen var 3 500 000 USD.

Kunsthandlerens italienske advokat forsikret stiftelsens advokat om at Italia ikke hadde krav på statuen etter italiensk rett i oktober 1972. Det ble også oversendt en engelsk oversettelse av de ovennevnte italienske straffesakene. I august 1973 uttalte kunsthandlerens representant at han ville dele all tilgjengelig informasjon, og at eierne hadde lovlig besittelse av statuen. I september samme år ble det oversendt informasjon om etterforskningen i München, og i oktober ble det sendt et brev om omstendighetene rundt kjøpet av statuen og Italias mulige krav. Stiftelsen ble gjentatte ganger forsikret om lovligheten av videresalget.

Stiftelsen og kunsthandleren forhandlet om den nærmere prisen og vilkårene fra november 1973. Stiftelsens grunnlegger døde i juni 1976, mens forhandlingene pågikk. I 1977 innhentet stiftelsen igjen alle relevante dokumenter, og en rettslig vurdering fra 1974. Stiftelsen kjøpte statuen i juli 1977 for 3 950 000 USD, ved en kontrakt signert i Storbritannia. Kjøpekontrakten inneholdt en klausul som garanterte at ingen tredjepart hadde krav eller rettigheter i statuen. Statuen kom til USA i august 1977 og til Getty-villaen i Malibu i mars 1978, hvor den har vært på utstilling siden.

Etter at statuen ankom USA tok italienske myndigheter skritt for å etterforske omstendighetene rundt kjøpet og overføringen til USA. Italienske tollmyndigheter forespurte en etterforskning i USA via Interpol i desember 1977. Spesialagenten i Los Angeles etterforsket saken i januar 1978, og konkluderte med at det ikke hadde skjedd et brudd på amerikansk toll-lov ved importen. Det forelå imidlertid ingen italiensk eksportlisens. Amerikanske myndigheter ba Italia om å klargjøre om de mente at statuen var blitt eksportert i strid med italiensk lov. Italienske myndigheter fulgte ikke opp saken, siden den nasjonale etterforskningen var avsluttet. Interpol og USA avsluttet derfor etterforskningen i 1984.

Påtalemyndigheten i Italia åpnet senere en ny etterforskning om ulovlig eksport av statuen. Relevante personer rundt oppdagelsen av statuen ble intervjuet på nytt, og det ble innhentet informasjon fra britiske myndigheter om transitten gjennom britisk territorium. Italienske myndigheter ba også om bistand til etterforskningen fra amerikanske myndigheter, men dette ble avslått. Etterforskningen ble igjen avsluttet i 1978. Italienske myndigheter foretok noen

sporadiske etterforskningsskritt i saken mellom 1989 og 1992. Italienske myndigheter gjorde også flere administrative og diplomatiske forsøk på å forhandle om å få statuen returnert, uten å lykkes. I april 2007 ble det igjen iverksatt en italiensk rettsprosess om retur av statuen, men denne ble avsluttet i november samme år.

I februar 2010 utstedte førsteinstansen i Italia en ordre om beslagleggelse av statuen, uavhengig av hvor den måtte befinne seg. Klagerne anket beslutningen i februar 2010, men anken ble avvist i mai 2012. Den første klageren anket mot avvisningsbeslutningen, og det pågikk en konstitusjonell prosess relatert til saken mellom juni 2014 og juni 2015. Orderen om beslagleggelse ble senere annullert og sendt tilbake til førsteinstansen for ny vurdering, fordi det ikke var blitt avholdt en offentlig høring i forkant av beslutningen.

Førsteinstansen opprettholdt beslagleggelsesordren i juni 2018. Førsteinstansen vurderte at statuen ble funnet i italiensk farvann, og at den italienske staten hadde ervervet eierskap til statuen da den ble oppdaget. Førsteinstansen hevdet at stiftelsens eiendomsrett var ugyldig, og at stiftelsen kjøpte statuen uten å foreta en tilstrekkelig grundig undersøkelse av statuens opprinnelse.

Den første klageren anket, men beslagleggelsesordren ble opprettholdt av ankeinstansen i januar 2019. Ankeinstansen fastholdt også at stiftelsen hadde opptrådt uaktsomt ved ervervet av statuen. Italienske myndigheter ba USA om anerkjennelse og gjennomføring av beslagleggelsesordren i juli 2019. Denne prosessen pågår fremdeles i USA.

Saken ble bragt inn for Domstolen i juni 2019.

Anførsler

Klagerne anførte at beslagleggelsesordren medførte et brudd på Tilleggsprotokoll 1 artikkel 1, fordi den utgjorde et urettmessig inngrep i deres eiendomsrett. Klagerne anførte at ordren var ulovlig og vilkårlig, at den ikke hadde et legitimt formål, og at den medførte en uforholdsmessig byrde på klagerne.

Staten imøtegikk klagerens anførsler. Staten anførte at hverken stiftelsen eller de enkelte styremedlemmene hadde offerstatus. Staten anførte for øvrig at beslagleggelsesordren var lovlig.

Domstolens vurdering

Domstolen vurderte først de prejudisielle spørsmålene.

Domstolen kom til at de enkelte styremedlemmene ikke hadde offerstatus etter Konvensjonen artikkel 34, fordi beslagleggingsordren kun gjaldt interessene til stiftelsen i seg selv. Styremedlemmenes del av klagen oppfylte dermed ikke kravene etter Konvensjonen artikkel 35 § 3 (a), og denne delen av klagen ble avvist i tråd med artikkel 35 § 4.

Domstolen kom videre til at stiftelsen i seg selv hadde offerstatus etter Konvensjonen artikkel 34. Domstolen påpekte at offer-begrepet etter Konvensjonen artikkel 34 er autonomt, og rammer den som direkte eller indirekte blir eller risikerer å bli rammet av den påståtte krenkelsen. Klageren må påvise et rimelig og overbevisende grunnlag for at vedkommende sannsynligvis vil bli rammet, og en ren mistanke er ikke nok. Stiftelsen var tilstrekkelig påvirket av beslagleggingsordren i denne saken, selv om ordren ikke var gjennomført enda.

Domstolen kom også til at en eventuell gjennomføring av beslagleggingsordren kan tilskrives Italia selv om gjennomføringen skjer i USA. Dette er fordi beslagleggingsordren ble initiert av Italia basert på italiensk lov.

Domstolen vurderte så om klageren hadde en eiendomsrett som var beskyttet under Protokoll 1 artikkel 1. Domstolen påpekte at konseptet «eiendel» er et autonomt begrep som ikke er begrenset til eierskap av fysiske gjenstander, og som er uavhengig av formelle klassifikasjoner i nasjonal lov. At en stats nasjonale lover ikke anerkjenner en interesse som en «rettighet» innebærer ikke nødvendigvis at interessen ikke er beskyttet av Konvensjonen.

I den konkrete saken var det ikke omstridt at stiftelsen kjøpte statuen i 1977, men staten bestred gyldigheten av ervervet fordi statuen var italiensk offentlig eiendom. Ukrenkeligheten av offentlig eiendom har imidlertid ikke vært til hinder for å anvende Konvensjonen i tidligere saker. Domstolen la vekt på at italiensk rett hadde etablert visse eiendomsrettslige interesser for stiftelsen, at klageren hadde vært i besittelse av statuen uten avbrudd siden 1977, og at tiden som hadde gått ga klageren en interesse i bruk av statuen. Totalt sett hadde klageren interesser som var etablerte og tungtveiende nok til å regnes som en «eiendel» i Konvensjonens forstand.

Domstolen fant derfor at Protokoll 1 Artikkel 1 kom til anvendelse. Saken var for øvrig ikke uegnet for behandling på annet grunnlag.

Domstolen gikk så over til de materielle spørsmålene.

Domstolen vurderte først om det forelå et inngrep i Protokoll 1 Artikkel 1. Domstolen fremhevet at bestemmelsen inneholder tre distinkte regler: en generell regel om fredelig bruk av eiendom, en om vilkårene for fratakelse av eiendeler, og en om medlemsstatenes rett til å kontrollere bruk av eiendom i offentlig interesse. De to siste reglene kan ses som unntak fra den første.

Domstolen la til grunn at beslagleggingsordren begrenset klagerens rett til å disponere over statuen, og at utstedelsen av ordren dermed utgjorde et inngrep i klagerens rett etter Protokoll 1 Artikkel 1. Den rettslige situasjonen gjorde likevel at inngrepet ikke enkelt kunne klassifiseres.

Domstolen fant at rettferdiggjøringen av inngrepet i denne saken måtte vurderes i lys av at gjenstanden var et kulturobjekt. Fordi kulturobjekter er unike og uerstattelige, har statene en vid skjønnsmargin i slike saker. Domstolen påpekte at inngrepet må ha grunnlag i lov, forfølge et legitimt formål og være proporsjonalt. Dette innebærer at inngrepet må bygge på en rimelig avveining av de generelle interessene inngrepet skal sikre, og individets rettigheter.

Domstolen vurderte først om inngrepet hadde hjemmel i lov.

Domstolen påpekte at kravet om lovhjemmel er et grunnleggende prinsipp i et demokratisk samfunn, som ligger til grunn for alle bestemmelsene i Konvensjonen. Lov-begrepet omfatter både skreven lov og rettspraksis, og stiller krav om at loven er tilstrekkelig tilgjengelig, presis, og forutsigbar. Kravet til forutsigbarhet i sivile saker vil variere ut fra innholdet i bestemmelsen, området den rammer, og antallet og statusen til personene regelen gjelder. Loven må også sikre et minimum av prosessuelle sikkerhetsmekanismer som er proporsjonale til sakens viktighet.

En lov kan imidlertid gi tilstrekkelig forutberegnelighet selv om man må bruke rettslig bistand for å vurdere omfanget av den. Domstolen påpekte også at tolkning alltid vil være nødvendig i et rettssystem, og at kravet om forutberegnelighet ikke er til hinder for at en rettsregel gradvis klarlegges gjennom domstolspraksis.

Domstolen gikk så over til den konkrete vurderingen.

Det var ikke omtvistet at tiltakene hadde hjemmel i lov. Spørsmålet var om den aktuelle loven var tilstrekkelig klar og tilgjengelig.

Domstolen vurderte at loven var tilstrekkelig klar og forutsigbar når det gjaldt aktsomhetsstandarden for kjøpere av kulturelle objekter. Loven var også tilstrekkelig klar på at

beslagleggingsordren kunne avsies selv om den underliggende forbrytelsen var foreldet og ikke begått av eieren av objektet. Dette gjaldt særlig fordi beslagleggelsen ikke hadde et formål om straff, men snarere et gjenopprettelsesformål. Domstolen fant videre at nasjonale myndigheter ikke hadde handlet uforutsigbart eller urimelig ved å utstede beslagleggelsen selv om objektet var utenfor statens territorie. Det at det ikke eksisterte en tidsfrist for å utstede en beslagleggingsordre gjorde heller ikke automatisk at tiltaket var uforutsigbart. Domstolen påpekte at flere stater ikke har tidsfrister for beslaglegging av ulovlig eksporterte kulturobjekter, fordi disse er unike og uerstattelige. I lys av det ovennevnte kom Domstolen til at lovhjemmelen var tilstrekkelig klar og forutsigbar.

Domstolen vurderte så om tiltaket hadde et legitimt formål.

Domstolen påpekte at ethvert inngrep i Protokoll 1 Artikkel 1 må ha grunnlag i et legitimt generelt formål. Dette er også en forutsetning for prinsippet om en rimelig avveining av interesser. Domstolen påpekte at Konvensjonen ikke kan forstås i et vakuum, og at den er et levende instrument som må tolkes i lys av samfunnsforholdene og utviklingen i nasjonal og internasjonal lov. Ved vurderingen av om det foreligger et legitimt formål er det relevant om tiltaket var et resultat av en internasjonal forpliktelse.

Domstolen påpekte at beskyttelse av et lands kulturarv er et legitimt formål under Konvensjonen. Konservering av kulturobjekter skal preservere en befolkning eller en regions historiske, kulturelle og kunstneriske røtter. Dette er essensielle verdier som myndighetene er ansvarlige for å ivareta. Legitimiteten av denne interessen underbygges av utviklingen i internasjonalt og europeisk regelverk. Tiltak for å hindre ulovlig eksport av kulturarvsobjekter, eller søke å hente tilbake slike objekter, var dermed legitime under Konvensjonen.

Spørsmålet var videre om tiltaket faktisk hadde som formål å beskytte kulturarv i denne konkrete saken. Domstolen fremhevet sin subsidiære rolle, og at den helst ikke bør påta seg en vurdering av faktum som normalt tilligger en førsteinstansdomstol, med mindre dette er uungåelig. Det er i utgangspunktet nasjonale domstoler som skal vurdere faktum og bevisene i en sak. Domstolen er ikke bundet av nasjonale domstolars funn, men det kreves normalt overbevisende elementer for å fravike disse.

Spørsmålet om statuens opphav og kulturelle tilhørighet ble diskutert i de nasjonale rettsprosessene. Det ble ikke konkludert klart på om statuen ble funnet i italienske farvann eller internasjonalt farvann. Dette var likevel ikke avgjørende, fordi statuen ble funnet av et italiensk

flaggskip og bragt til Italia. Statuen var i alle tilfeller eksportert på ulovlig grunnlag. Domstolen påpekte at nasjonale domstoler i utgangspunktet er best egnet til å vurdere hva som er i offentlighetens interesse, og fremhevet statens vide skjønnsmargin i saker om kulturarvgjenstander. Domstolen ville derfor respektere nasjonale myndigheters vurdering med mindre de var åpenbart grunnløse.

Domstolen kom til at italienske myndigheter ikke hadde anvendt loven feil eller tilfeldig i denne saken, og at domstolene med rimelighet hadde bevist at statuen utgjorde en del av Italias kulturarv. De hadde også vist at tiltaket forfulgte formålet om å gjenopprette kontroll over en kulturgjenstand som ble tatt til det italienske fastlandet og eksportert uten lovlig grunnlag. Domstolen konkluderte derfor med at tiltaket forfulgte det legitime formålet om beskyttelse av Italias kulturarv.

Domstolen vurderte så om tiltaket var proporsjonalt til det legitime formålet.

Domstolen påpekte at Konvensjonen krever en rimelig avveining mellom offentlighetens interesser og beskyttelsen av individets rettigheter etter Protokoll 1 artikkel 1. Det må være et proporsjonalt forhold mellom midlene og målet, og klageren skal ikke måtte bære en overdreven byrde. Det kreves en helhetlig vurdering av de aktuelle interessene.

Det er relevant å vurdere oppførselen til eieren av gjenstanden, herunder graden av aktsomhet. Den som kjøper en gjenstand bør gjøre en grundig undersøkelse av gjenstandens opprinnelse for å unngå mulige konkurrerende krav. Domstolen fremhevet på den andre siden at staten har et ansvar for å handle i god tid og på en konsistent måte i saker som angår grunnleggende offentlige interesser. Prinsippet er likevel ikke til hinder for at myndighetene kan gjøre enkelte feil, og senere søke å korrigere disse, særlig hvis en tredjepart kan klandres for at feilen skjedde. Nasjonale kompensasjonsregler er også relevante i vurderingen av om tiltaket utgjør en urimelig byrde for klageren.

Domstolen fant at stiftelsens representanter minst hadde opptrådt uaktsomt, om ikke i ond tro, ved kjøpet av statuen. Domstolen vektla at transaksjonens art forutsatte en høy aktsomhetsgrad. Klagernes representanter hadde ikke foretatt en grundig og uavhengig undersøkelse av statuens opphav, og hadde kun bygget på forsikringer fra selgerens advokater. Dette skjedde selv om kjøperen hadde grunn til å tvile på at statuen hadde et lovlig opphav, blant annet på grunn av de tidligere straffesakene og fordi myndighetene hadde prøvd å hente statuen tilbake tidligere.

Domstolen fant videre at myndighetene ikke hadde opptrådt på en klanderverdig måte. Domstolen påpekte at den måtte avveie myndighetenes problemer med å hente tilbake statuen og usikkerheten klageren ble utsatt for gjennom myndighetenes forsinkelser. Det var likevel hele tiden klart at staten hadde en intensjon om å hente tilbake statuen. Staten ble klar over kjøpet i august 1977, og iverksatte etterforskninger samme år. Domstolen fant at staten reagerte tilstrekkelig raskt og grundig, og tok en rekke skritt for å forsøke å hente tilbake statuen.

Videre fant Domstolen at klagerne ikke led en overdreven byrde ved å ikke bli kompensert for beslagleggelsen. Domstolen la vekt på at klageren hadde opptrådt uaktsomt ved kjøpet av statuen, og dermed måtte ha forstått risikoen for at de kunne bli utsatt for en beslagleggesordre uten rett til kompensasjon.

I lys av det ovennevnte kom Domstolen til at stiftelsen ikke hadde opptrådt med tilstrekkelig aktsomhet da den kjøpte statuen. Klageren kunne heller ikke ha etablert en berettiget forventning om at det ikke ville komme en beslagleggesordre, siden det ikke eksisterte noen tidsfrist for dette, og italienske myndigheter jobbet aktivt for å få statuen tilbake. Domstolen påpekte at italienske myndigheter riktignok hadde fulgt opp enkelte prosesser på en mangelfull måte. Dette var likevel ikke avgjørende fordi myndighetenes feiltrinn ikke førte til noen urettmessig berikelse for dem, statuen var italiensk kulturarv, og fordi statens opptreden var en respons på en uaktsom handling fra klageren. Det gjaldt heller ingen internasjonale standarder for tidsfrister eller prosedyrer på det aktuelle tidspunktet.

Domstolen la avgjørende vekt på statens vide skjønnsmargin på dette området, den sterke internasjonale konsensusen om vern av kulturobjekter, klagerens uaktsomme opptreden, og det rettslige vakuumet staten befant seg i, og kom til at staten ikke hadde handlet utenfor skjønnsmarginen.

Domstolen konkluderte enstemmig med at det ikke hadde skjedd en krenkelse av Tilleggsprotokoll 1 Artikkel 1.